

OpNieuw

sinds 1983

Blad van de Amsterdamse Nieuwmarkt

juni 2026

OpNieuw is het blad voor de Nieuwmarktbuurt / Lastage, door en voor buurtbewoners. **OpNieuw** wordt gratis huis aan huis verspreid in het gebied dat begrensd wordt door Geldersekade, Uilenburg, Zwanenburgwal, Staalkade, en ‘s Gravelandsveer, Kloveniersburgwal en Nieuwmarkt en op Oosterdoks-eiland. Deze uitgave wordt mede mogelijk gemaakt door Stadsdeel Centrum en de

Koninklijke
Nederlandse
Akademie
van
Wetenschappen

OpNieuw

Stichting OpNieuw Amsterdam K.v.K. 41209382
Recht Boomssloot 52, 1011EC Amsterdam
redactie@opnieuw.nu / **bestuur@opnieuw.nu**
Donaties NL 68 INGB 0006037046
advertenties@opnieuw.nu

archief: >> opnieuw.nu

Donaties: MC A: 2 + RJHM O: 25 + Stg M vT F 75 = **DANK**
Achterplaat: Joanneke Meester **Redactie:** Doenja, Nanny Kok, Melle Hammer, Olga de Haan, Riëtte van der Plas, Evert van Voskuilen, Janne Buurman, René Louman, Lotus Iemhoff en Iwan Lindeboom **Aan dit nummer werkten mee:** Louke Spigt, Sigrun Spaans, Pete Paschenger, Eva Kalle, Martyn F. Overweel, Jorge Bolle, Jo van der Spek, Greet van der Krieke, Harrie van Haaster, Jaap Oudman, Marina den Ouden, Hans Puts, en Joanneke Meester. **Bezorgers:** Alf van der Vliet, Anneke Barnabas, Barbara Wichers Hoeth, Cees Tijssen, Elena Simons, Felix Kalkman, George Janzsen, George Janzsen, Gertrud Pijnenburg, Hans Puts, Ien van Leeuwen, **Johanneke Guldemon**d, Kim van Haaster, Lea Israels, Machiel Limburg, Mariken de Goede, Marte Meijer, Maud van der Baan, Michiel Commandeur, Mieke van Beeren, Mireille Janssen, Mischa Janknegt, ML van Asperen de Boer-Eichholtz, Nico de Jong, Patricia Bannier, René Louman, Rob Gerretsen en Sandra Rottenberg

In dit nummer:

- 4 **Nieuw bestuur**
- 6 **I.M. Marjet**
- 7 **I.M. Martyn**
- 8 **Janne**
- 9 **Jorge**
- 10 **IJzeren Baobab**
- 12 **Buurtontbijt**
- 14 **Buurthotels**
- 16 **Hilly van Eerde**
- 19 **Finders Keepers**
- 20 **Stadsharttop**
- 21 **Schorre Lorre**
- 25 **Hans Puts**
- 27 **Doenja**
- 28 **Kant en wal**
- 32 **Nack**

De deadline voor het volgende nummer is 7 augustus 2026

L.S.

Het was enorm spannend maar dankzij de inzet van een drietal redactieleden is het gelukt! Dit is het eerste nummer van ‘OpNieuw-hetzelfde-anders’ want er is een vervolgbestuur. Dank Sigrun voor het begeleiden van de overdracht.

Voorwaarts!

Naast een nieuw bestuur en (op-)nieuw aangeschoven redactieleden is er ook een enkeling die vertrekt: dankjedankjewel Louke Spigt (Louke wil zich concentreren op (radio-)Studio Zeedijk. Ze blijft sowieso bij OpNieuw betrokken door de ping-pong relatie tussen radio en ons blad, met de radio als snelle weergave van OpNieuw. Bovendien is Louke de sleutelhouder van de vergaderruimte van de redactie.) **en dankdank Sati Dielemans** (die, zoals ze zelf al uitgebreid beschreven heeft in het septembernummer, even in Tzintzum gaat om zich te hernemen.) **Louke en Sati dankjewel voor je jarenlange inzet als redacteur!**

Weet: iedereen mag altijd een, buurtgerelateerd, artikel insturen >> redactie@opnieuw.nu

We zien er naar uit! Kom maar op met die zomer.

Op 17 april zijn drie nieuwe bestuursleden ingeschreven bij de Kamer van Koophandel en daarmee in functie. Zij stellen zich aan u voor:

Foto: IWAN LINDEBOOM

Henk Oldeman & Roos Hendriks

Met dit nieuwe bestuur is het voortbestaan van OpNieuw voorlopig weer gegarandeerd. In het maartnummer stond een alarmerend bericht over het eventueel opheffen. Daar is gelukkig geen sprake van – van de persoon die OpNieuw meerdere keren van de ondergang heeft gered is het moeilijk voor te stellen dat die ermee ophoudt. Het gaat natuurlijk over Roos Hendriks. 14 Jaar heeft zij zich met hart en ziel ingezet voor OpNieuw. Alle facetten van OpNieuw heeft ze gezien en beleefd: stukjes schrijven, stukjes redigeren, advertenties ophalen en facturen sturen, subsidies aanvragen, bezorgers zoeken en zelf het blad bezorgen. Er zijn bestuursleden gekomen en gegaan, er zijn redacteuren gekomen en gegaan, maar één factor bleef constant en dat was Roos.

Hartelijk dank voor je inzet Roos. Het ga je goed!

Marc Hartman | penningmeester

Samen met mijn partner Anna-Christina woon ik al 26 jaar aan de Geldersekafe. Onze zoon is er opgegroeid en we willen hier voor geen goud weg. Dankzij OpNieuw leerde ik in de loop van de jaren karakteristieke buurtbewoners kennen door hun geschiedenis en verbinding met de buurt.

De eerste jaren werkte ik van huis uit als vormgever en ontwierp websites en drukwerk. Nu geef ik les als docent vormgeving aan het Mediacollege Amsterdam. Als penningmeester draag ik zorg voor de financiën van OpNieuw. Dit betekent dat ik toezicht houd op de inkomsten (zoals advertenties en subsidies) en de uitgaven, zodat we in OpNieuw hopelijk nog vele jaren mooie artikelen, foto's en tekeningen kunnen blijven publiceren van en voor buurtbewoners.

Koos Zijlstra | voorzitter

Mijn naam is Koos Zijlstra. Ik woon sinds 1986 aan de Oude Waal. Ik kom oorspronkelijk uit Haren in Groningen, maar woon sinds 1976 in Amsterdam, voel mij inmiddels Amsterdammer, en voel mij erg verbonden met deze buurt. Mijn twee zoons zijn er opgegroeid. Ik heb tot 2012 aan de Oudeschans nr. 8 mijn eenmans advocatenpraktijk gehad en ben sinds 2015 gepensioneerd. Ik heb de OpNieuw altijd met veel plezier gelezen en ben blij dat ik kan bijdragen aan het voortbestaan.

Nu er een nieuw bestuur is, kan ook ik afscheid nemen als voorzitter. Ik ben in 2025 gevraagd door Roos om het proces van de overdracht te begeleiden. Dat is gelukt. Ik wens het bestuur en de redactie alle geluk bij OpNieuw. Veel plezier bij dit prachtige buurtblad!

Sigrun Spaans

Bart Ponjee | secretaris

Als geboren Brabander kwam ik begin jaren '90 in Amsterdam studeren. Ik kon er snel aarden, vond er de liefde en ging in 1995 in de Nieuwmarktbuurt wonen. Nooit meer weggegaan.

Inmiddels werk ik alweer 18 jaar met veel plezier als docent aan de Hogeschool van Amsterdam. Naast mijn werk heb ik veel interesse in muziek, film en sport.

Voor OpNieuw zit ik als secretaris in het bestuur en ga ik de website beheren.

in memoriam

Marjet. Betrokken en Sociaal.

Op 17 maart 2026 namen familie, vrienden en buurtgenoten op de Oosterbegraafplaats afscheid van Marjet van den Berg. Maassluis 21 02 1948 – 09 03 2026. Partner van Otto Schuurman. Maatschappelijk betrokken, hartelijk, geïnteresseerd, principieel, daadkrachtig. Begin 1970 - de tijd van de acties tegen de doorbraken voor een snelweg en de komst van de metro - belandde ze in de Nieuwmarktbuurt. Aanvankelijk vanwege een beoogde studie sociologie, maar gaandeweg raakte ze betrokken bij de buurt, en meer dan dat. Vanaf 1979 werkzaam bij het Wijkcentrum 'd Oude Stad' ondersteunde ze met haar grote dossierkennis bewonersgroepen bij veel acties. Waaronder het herstel van de Nieuwmarktbuurt na de kaalslag, het verzet tegen de bouw van de Stopera, het debat over de ontwikkeling van de IJ-oever, de herbouw van de Varastroom en het behoud van woonboten. Dankzij haar kennis en inzicht doorzag ze al snel het proces tot kapitalisering van sociale huurwoningen en ging daartegenin. Het ging Marjet niet zozeer om de stenen maar om de mensen, de sociale en maatschappelijke kanten van de vernieuwing. Na haar pensionering zette ze zich in voor het behoud van het Pintohuis. Met succes. Ze geloofde in het idee van 'een stad met buurten waar wonen, spelen, werken, leren, en winkelen vlakbij en door elkaar gebeurt voor jonge en oude mensen'.

Marjet was een boeiende vrouw die in veel harten aanwezig zal blijven.

1948 – 2026

Marjet van den Berg

PETER PASCHENEGGER & EVERT VAN VOSKUILEN

in memoriam

'Verkoop jullie ook kibbeling??' 'Deze vraag stelde Martyn regelmatig aan de verkopers bij Tel. 'Nee? Oh doe dan maar een stukje zalm.' Het duurde maanden voordat ze bij Tel doorkregen dat Martyn een grapje maakte en hij de bijnaam kibbeling kreeg. Zo had Martyn veel contacten in de buurt, maakte graag een praatje, ging graag naar de borreltjes in Lambiek en was een echte stamgast van het voormalige café Nagel.

23 jaar woonde en werkte de tekenaar Martyn F. Overweel in de Nieuwmarkt buurt. Op verschillende plekken in de buurt had hij tijdelijke ateliers: Geldersekaai, Kromboomsloot, Kloveniersburgwal. Of hij werkte vanuit huis op de Rechtboomssloot en later de Sint Antoniesbreestraat. Hij werkte voor de Volkskrant, Parool, Vrij Nederland, Nieuwe Revu, Humo, Standaard, Saar magazine en ook wel eens voor de Opnieuw.

Zijn illustraties waren een kunstwerk op zich, hij exposeerde ook regelmatig. Alles tekende hij met de hand, er kwam geen computer aan te pas. Vaak op een beetje smoezelige blaadjes met vlekken en rafelrandjes tekende hij met penseel en inkt de wereld hoe hij die zag: eerlijk, rauw en humoristisch.

Toen vorig jaar de kanker opnieuw toesloeg bleef hij optimistisch. Zijn tekeningen werden steeds persoonlijker, maar zijn gevoel voor humor, vaak grappen op het cynische af, bleef bestaan. (De laatste vakantie was drie weken voor zijn dood naar Kankernaria) Dat was zijn manier om moed te houden en toen er de laatste dag geen grapje meer uit zijn mond kwam, wisten wij dat het einde nabij was. Martyn overleed 26 maart 2026 op 54 jarige leeftijd.

Martyn was bezig met een boek van zijn oeuvre, dit heeft hij niet kunnen afmaken maar het gaat er zeker nog van komen en zal gepresenteerd worden met een overzichtstentoonstelling.

1971 – 2026

Martyn F. Overweel

EVA KALLE

Illustratie: MARTYN OVERWEEL: *Live Forever*

COLUMN JANNE

Nieuw

Nieuw! Een zeer succesvolle slogan in de prille dagen van de reclame. Heinz Hermann Polzer, later furore makend als Drs. P. oogstte daar in de vijftiger jaren veel succes mee als copywriter in Jakarta. Wat in de reclamewereld eindeloos is herkauwd omdat het zo'n effectieve koop prikkel opleverde. Het is tevens de titel van één van zijn vele boeken. Er is natuurlijk niets nieuws onder de zon, maar op de Nieuwmarkt en omgeving is het de heilige plicht van deze columnist om elk spoortje verandering, een frisse wind of kwalijke ontwikkeling, te noteren en onder de aandacht van ons geacht lezerspubliek te brengen. Ziezo, de kop is eraf.

Om te beginnen: Ons magazine OpNieuw is met vereende krachten nieuw leven ingeblazen. Een nieuw bestuur en een enthousiaste schare medewerkers zien de toekomst met vertrouwen tegemoet. Hierover leest u elders in dit magazine meer details, die ik derhalve hier achterwege laat.

Niettemin: Een nieuwe lente, een nieuw geluid, om maar weer eens Herman Gorter te citeren. De lente manifesteert zich uitbundig met uitbottende knoppen en kleurige bloesems. Mijn vijgenboompje staat te trappelen van ongeduld en mijn kastanje komt aarzelend uit zijn winterslaap. Wat wel nieuw is bij de huidige lentes, zijn de veranderde tijdstippen (vroeg warmte, late vorst) en verschillen in temperatuur, die tegenwoordig even grillig zijn als de hanenpoten-handtekening van Donald Trump. Het klimaat... De verschillen zijn extremer. Van de hak op de tak, zou je kunnen zeggen. Het *KNMI* en het Witte Huis vertonen een onwaarschijnlijke gelijkenis in hun grafieken. Toeval? Ach, ik verzin maar wat. Er moet toch ook nog wat te grinniken overblijven, nietwaar?

De onvolprezen Aprilfeesten komen eraan, maar zijn alweer voorbij wanneer dit blad in de brievenbus valt. Net als OpNieuw is dit buurtgebonden festival een jaarlijks terugkerend juweeltje. Net als de Hartjesdagen, het Wallenfestival en het Redlight Jazzfestival: kleinschalig, maar met grote allure. Ook noemenswaardig zijn de vitrine-exposities in de Sint Antoniesbreestraat, de Open Ateliers en de activiteiten van Splendor in de Uilenburgerstraat. Onze buurt is rijk aan culturele activiteiten.

Minder cultureel is de wildgroei van rare winkeltjes.

Nutella, plastic eendjes, de opmars van stroopwafels, ze komen als paddenstoelen uit de grond. Ik zie er vrijwel nooit klanten. Hoe die lui hun personeel en de hoge huren kunnen betalen en ook nog winst maken met zo'n eenzijdig product, is mij een raadsel. Nogal obscuur, als je het mij vraagt. Gelukkig staat daar een levendige boerenmarkt tegenover, met kwaliteit-sproducten en prettige diversiteit. De Nieuwmarkt is springlevend! Dat mag ook wel eens gezegd worden. Sinds enige tijd is er een mobiele statiegeldautomaat voor blikjes en lege flessen verschenen op het plein, dat het werk van grossierende inleveraars in de supermarkt zou moeten verlichten.

In het weekend wordt dit apparaat telkens naar de zijlijn verplaatst, vanwege de benodigde ruimte voor marktkramen. Over de effectiviteit versus de kosten tast ik in het duister, want ik heb er nog geen statistieken over waargenomen. De afvalcontainers aan de zijde Kloveniersburgwal verdienen geen schoonheidsprijs, maar vormen wel een alternatief voor de vuilniszakken voor de deur, die stelselmatig door blikjesjagers en rovende meeuwen uiteen worden getrokken en een hoop viezigheid achterlaten. Af en toe zie je een paar benen bungelen vanuit die grijze containers. Die-hard verzamelaars laten zich niet ontmoedigen door zo'n ijzeren klep. De nood is hoog en het geld ligt op straat. Acrobatiek wordt niet geschuwd.

Het langdurige herstel van de kademuren vordert mondjesmaat. Dat is logisch want het is een ingrijpende operatie. Inmiddels ziet de Rechtboomssloot er zo nieuw uit, dat ik een associatie met Almere moeilijk kan onderdrukken. De hoge bomen zijn verdwenen en vervangen door spuuglelijke plastic paaltjes, in de schaduw van de Amsterdammertjes, die op zich al jaren een noodlijdend bestaan leiden. De Rechtboomssloot heeft er een kaarsrecht karakter aan overgehouden. De vernieuwing is tevens aangegrepen om de parkeerplekken op te heffen. Maar men heeft er in mijn optiek weinig rekening mee gehouden dat het autoluw maken van de binnenstad een keerzijde heeft. Er is namelijk geen alternatief. Het resultaat is dat het zoeken naar een parkeerplaats (en met name voor vergunninghouders) veel meer tijd kost dan voorheen. Resultaat: toename van auto's die (meestal vergeefs) rondjes rijden, drukker verkeer, hoger verbruik van fossiele brandstoffen en een aanzienlijke toename van de luchtvervuiling. Heeft u daar achter uw infrastructuurbureautje wel rekening mee gehouden? Ik heb mijn twijfels.

Ondertussen rijden nog steeds de oude, zware vuilniswagens, toeristenbussen en toeleveringsvrachtwagens over de geteisterde kades. Het gebruik van lichtere voertuigen en het vervoer over water zijn in rook opgegaan. Of liever gezegd: verwaterd... Alle (peperdure) pilots ten spijt. De rode sightseeing dubbeldekker, met ronkende dieselmotor, zie ik nog dagelijks in de rondte rijden. De gemeentewebsite stuurt ons weer eens van het kastje naar de muur.

Ach ja, de tijd zal het leren. Behalve als je op de klok van de Flesseman kijkt. Die is al jaren de weg kwijt. De tijd stond even stil... Maar dat is oud nieuws.

COLUMN JORGE

Onze man in Melbourne

Sjaak van der Leeden had mij ooit op straat gefotografeerd en vroeg mij daarop, vanuit zijn hoedanigheid als toenmalig redacteur van de Opnieuw, om een 'stukkie' te schrijven voor het buurtblad. Daar had ik wel oren naar, omdat ik het verhaal over mijn vader, een pas overleden kunstenaar uit de buurt, graag wilde vertellen. Temeer ook omdat mijn vader hield van de OpNieuw. Ik vond de bladen, na zijn overlijden in 2000, compleet en netjes gestapeld op een ereplaats in zijn huis. Zijn favoriete artikelen had hij omcirkeld met een pen of uitgeknipt.

Schrijver en columnist Janne vroeg mij kortgeleden of ik weer zou willen schrijven voor, in mijn eigen woorden... 'het mooiste buurtblad van Nederland'. Hij had ook een titel bedacht. Die vond ik zo leuk en goed gevonden, dat ik meteen 'ja' zei. 'Onze man in Melbourne.'

Enige toelichting is hier wel op zijn plaats, zeker voor mensen die mij helemaal niet (of niet meer) kennen. Ik heb per slot veertien jaar voor de OpNieuw geschreven, maar heb niet de illusie dat mijn naam nog veel belletjes doet rinkelen. Woon als ras-Amsterdammer wel al 26 jaar onder de Zuiderkerk. Mijn vader leefde daarvoor 30 jaar in datzelfde huis.

De laatste drie jaar pendel ik zo een beetje heen en weer tussen Amsterdam en Melbourne. Voel me in beide steden soms een toerist en tegelijkertijd helemaal thuis. Dat geeft vaak een frisse blik en het is leuk om de steden en de landen te vergelijken. Dit alles is mogelijk, omdat ik met vervroegd pensioen ben gegaan en mijn hart gevolgd heb. Ik was 34 jaar meester op de basisschool, schrijf poëzie en kinderboeken, lees voor op scholen en evenementen en werk regelmatig met Childpress.

Nu schrijf ik dit stukje vanuit Northcote, een buitenwijk van Melbourne. Twee maanden geleden was ik net aangekomen in Nederland toen het begon te sneeuwen. Een groot contrast met waar ik vandaan kwam. Ik had de Grand Prix van Melbourne, met Max Verstappens inhaalrace, nog meegemaakt met een temperatuur die opliep tot 40 graden. Ik ben trouwens vaak in Mokum te vinden... een café/restaurant in Brunswick, Melbourne. Maar dit terzijde en daarover in mijn volgende stukkie.

Als toerist of buurtbewoner loop ik in Amsterdam altijd even binnen bij de Zuiderkerk. Er is bijna altijd

iets te doen of te zien.

In de loop der jaren heeft daar veel plaats gevonden: schitterende concerten, begrafenissen, een stoet aan evenementen en exposities. Ook nu stond er buiten een vrolijk bord over een expositie. Het was nog gratis ook.

Ik ging nieuwsgierig en welgemoed naar binnen, maar die vrolijke stemming verdween direct als sneeuw voor de zon. Pamfletten en foto's, de een nog gruwelijker dan de andere, gingen vergezeld van een lawine aan sombere informatie. Het was de organisatie gelukt om alle ellende van de wereld in één kerk te proppen. Ik werd er stil van.

Ontdaan stond ik even later weer op straat. Daar kwam ik Flip tegen. Hij heeft al heel lang een prachtige en inspirerende etalage op het Zuiderkerkhof, met mooi gepresenteerde kunst van hemzelf en vaak van anderen. Mijn vader hing er ook. Ik vroeg hem of hij de tentoonstelling had gezien. Dat had hij. 'Dat is van de Scientology Church', zei hij vrij nuchter. 'Krijg nou de vinkentering', reageerde ik, iets te spontaan. Realiseerde mij wel direct dat ik nog steeds een echte Amsterdammer ben. Laat ik derhalve afsluiten met een typische Australische en positieve uitdrukking, nodig zeker in deze ruige tijden met oorlogen en dure olieprijsen: 'Hey OpNieuwmates, no worries'.

Jorge Bolle

IJzeren Baobab

JO VAN DER SPEK M2M

Sinds 26 oktober 2025 staat deze monumentale ijzeren baobabboom in de Hoftuin, ook bekend als de Wereldtuin van de Protestantse Diaconie aan de Amsterdamse Weesperstraat hoek Nieuwe Herengracht. Stevig verankerd in de grond, maar tegelijkertijd klaar om op reis te gaan. Want deze boom is geen gewoon monument – het is een voertuig van verhalen, een drager van herinneringen, een brug tussen Dakar en Amsterdam.

De baobab, de Afrikaanse apenbroodboom, is vanouds een schaduwrijke verzamelplaats waar verhalen verteld worden, verhalen die de boom opslaat in zijn omvangrijke stam. Zijn bladeren, bloemen en vruchten voeden en helen. In West-Afrika zegt men dat de baobab ook de geesten van overleden griots herbergt, de verhalenvertellers die de geschiedenis levend houden. Deze ijzeren versie, gelast en ontworpen door Momar Lys Sakho, draagt het verhaal van zijn vader, de Senegalese kunstschilder en community artist Papa Sakho, die in januari 2025 overleed. Hij overleefde de Schipholbrand, was naamgever van We Are Here en drager van teranga: de code van verwelkoming. Voor de herdenking van 2008 schilderde Papa Sakho, samen met Martin Travers, een groot doek met een baobab en de geesten van de elf overleden mensen die, net als hij, vastzaten in het cellencomplex op Schiphol-Oost. Hij overleefde het, dit was zijn antwoord op de pijn, zijn manier om de doden te eren en hun verhalen te bewaren. Tegen de achtergrond van deze baobab getuigden overlevenden van de brand en van daarna. Het schilderij zou in 2012 verdwijnen tijdens de verplaatsing van We Are Here van de Wereldtuin naar de Wildemanbuurt in Amsterdam Osdorp. Maar het beeld bleef voortleven in de herinnering, in de verhalen.

We Are Here was van 2012 tot 2018 misschien wel de succesvolste actiegroep van Nederland. Het begon met een beweging van uitgeprocedeerde asielzoekers – demonstraties van Somaliërs, tentenkampen voor de poort van Ter Apel. In Amsterdam groeide het uit tot een zeer diverse groep van honderden mensen zonder papieren, die met veel steun erin slaagden jarenlang te overleven in kraakpanden zoals de Vluchtkerk en de Vluchtgarage. Daarbij werden eerder ook al bomen geplant: voor de Vluchtkerk, in de Wereldtuin en aan de Notweg. Groene tekenen van hoop, van wortelen, van hier zijn. Het was een sprekend voorbeeld van hoe pijn kan worden omgezet in kracht, in daadkracht.

De dood van Papa Sakho op 9 januari 2025 was een keerpunt. Toen het lichaam van Papa Sakho samen met zijn weduwe terugkeerde naar zijn familie en vrienden in Dakar, ontstond het idee voor een nieuw werk. Een voortzetting van het schilderij van Papa Sakho en van de ijzerconstructies van Moussa Sakho, die vlak na elkaar overleden, de een in Amsterdam, de ander in Dakar..

Momar Sakho, de jongste zoon van Papa Sakho, kwam speciaal vanuit Dakar naar Amsterdam. Hij ontwierp en laste de ijzeren baobab.

In de loop van het jaar 2025 ontwikkelde de baobab zich tot voertuig van verbeelding en pièce de résistance van de manifestatie NIET VERGETEN. Dokter Co van Melle zag een schuilplaats, Annemarie de Wildt zag tralies. Een vuurtoren? Een waakvlam? Ieder projecteert zijn eigen verhaal op het kunstwerk. De elf vruchten bewegen in de wind, als de geesten van de elf doden. En zijn de bladeren ook sterren?

De beweegbare baobab is geen decoratief object, maar een levend monument dat migratie, herinnering en verbinding verbeeldt. De boom is modulair en mobiel, zodat hij kan migreren.

Deze beweeglijkheid is geen technische bijzaak, maar vormt juist de essentie van het kunstwerk: de baobab als symbool van de reizende mens, van verplaatsing, veerkracht en opnieuw wortelschieten.

Het is een collectief kunstwerk, community art, want opbouwen en afbreken doe je niet in je eentje. En bij het optuigen kan eenieder bladeren of takken of andere objecten toevoegen, als nieuwe loten, nieuwe verhalen. Ook tijdens presentaties en na verplaatsingen kunnen delen afvallen en erbij komen. De baobab groeit mee met de verhalen die eraan worden toegevoegd.

Deze baobab kan een nieuw begin zijn: gebundelde verhalen van migranten, beweging en samenkomst.

‘Strakblauwe condities met staalblauwe luchten.’

GREETJE VAN DER KRIEKE | Foto: RENÉ LOUMAN

Tsjonge, jonge wat een weersverwachting voor Zondag 27 April, het buurtontbijt op het plein van de Nieuwmarkt. Vooruit, het oranjezonnetje schijnt.

Ik mag, tot groot genoegen, weer uw tafeldame van dienst zijn. Als vanouds begroet ik de burens maar deze keer zijn ze in groten getale gekomen, wat een menigte. Kennelijk vruchtbare bodem, die Nieuwmarkt, want meer baby's dan ooit op de buik, in buggy's, kindervagens en op stepjes waar je bijna over struikelt. De lange tafels gedekt, strak in het gelid, rechts het glas met daarin bekertje plus roerstaafje. Gelukkig is er weinig wind; de servetten blijven op hun plek.

Mandjes met brood en crackers, koffie, thee, bakjes met hagelslag en pindakaas, melk en jus d'orange en verder de hele santenkraam wat bij een luxe ontbijt behoort. Ook onze éminence grise, tevens buurtgenoot, de Heer Geert Mak is present en houdt ons voor, staand op de zeepkist dat we hier -op deze plek- in een dorp wonen. 'Het best bewaarde geheim van Amsterdam.' Dat de Aprilfeesten, ondanks af en toe zwaar weer, altijd weer opkrabbelen en doorgaan. De jongere garde staat klaar! Hij nodigt ons uit vooral 'Vriend van de Aprilfeesten' te worden, waarvan acte.

Harmonieus gaat hagelslag van hand tot hand, of wordt geruild tegen pindakaas. Ik zie schalen met wel honderden (!) gekookte eitjes voorbijgaan. Er verschijnt roerei. Een favoriet, getuige de vele verzoeken, maar ook: "ik heb nog geen roerei gehad." Even dreigt het traditionele roer-ei-op-roer- (woord-waarde?) weer los te barsten. Degene, met het juiste antwoord mag volgende jaar als eerste in de Zweef. Maar dan verschijnt ragout, royale schalen champignonragout en is de dreiging uit de lucht.

Mens, wat wordt er hard gewerkt achter de schermen, hulde, hulde.

Voor onze brandweerjongens is keurig ingedekt maar, zoals dat gaat, ze hebben een akkefietje en weg zijn ze. Terug gekomen vinden zij de hond in de pot. Maar dan volgt een moderne variant van de wonderbare spijsvermenigvuldiging. Van alle kanten stroomt het ontbijt toe, tevreden brandweermannen tot gevolg. Uw verslaggeefster (ietsje ouder) heeft een prachtig jong matje, van wie ik de naam helaas niet meer weet, naast zich. "Laat mij die zware krat maar tillen hoor, dat hoeft u (!) niet te doen!" Ik zwaai naar je hoor, mooie Mokumse meid.

En zo werd het weer een ontbijt om nooit meer te vergeten.

O ja, u wordt toch ook vriend van de Aprilfeesten?

>> aprilfeesten.nl

HARRIE VAN HAASTER

Dinsdag 23 april, laat in de middag, wandel ik op de Sint Antoniesbreestraat naar het waterlooplein en zie in de etalage van boekhandel Pantheon een boek liggen: *Gee merkt op*. Van hogerop klinkt geroezemoes.

Het blijkt de boekpresentatie op de eerste verdieping van de boekhandel te zijn van juist dit boekje. Het is druk, Gee is in het oker en Jim Klinkhamer spreekt waar Gee verlegen van wordt. Gee de Wilde, schreef afgelopen 10 jaar in de nieuwsbrief van stadsdorp Nieuwmarkt en in OpNieuw, blad voor de Nieuwmarktbuurt, grappige serieuze puntige columns over wat hem met zijn ene oog opviel (het andere doet het niet) in de Nieuwmarktbuurt. De columns zijn om over na te denken. Beide hersenhelften doen mee bij Gee. De linkerhelft voor logisch denken, analyse, gedetailleerde informatieverwerking en omzetting in taal. De rechterhelft voor creativiteit, intuïtie, emoties, holistisch denken en inkleuring. In het boekje zijn 46 columns gebundeld. Alleen bij Pantheon te koop en te bestellen. Zeer de moeite waard.

Gee merkt op

**In Stadsdorp
Nieuwmarkt is
Eenoog columnist**

Gee de Wilde

Hilly van Eerten

In de afgelopen tien jaar maakte Hilly van Eerten een reeks digitale prenten van Amsterdam, waarin van alles te ontdekken en te herkennen valt. Ze gebruikte hiervoor haar eigen foto's van de stad.

Mijn prints geven een mix van het leven van nu in Amsterdam; de mensen in een mix met de architectuur in de stad, het openbaar vervoer, de straten, het verkeer, moderne gebouwen...

Ze gebruikt de geometrie van de moderne architectuur en brengt deze terug tot een basisstructuur, een kernachtige constructie die het vlak van de digitale prent indeelt. Het is daarom dat ze valt voor de eigentijdse architectuur die vaak is ontworpen vanuit een transparant design. Dat geeft licht, diepte en ruimte aan de mensen. Dat wil zij laten zien in haar art prints: het dagelijks leven, gecombineerd met de hedendaagse architectuur.

De dertig digitale art prints hangen in de vitrines aan weerszijden van de Sint Antoniesbreestraat in Amsterdam. De tentoonstelling werd 27 maart geopend in Huis De Pinto en duurt tot eind augustus 2026.

>> hillye@xs4all.nl | >> www.hillyvaneerten.nl

Boomsspijker heeft groene kriebels

De Boomsspijker werkt óók aan vergroening van de buurt. De afgelopen weken organiseerden ze samen met Bodemzorg de weken van de groene kriebels.

Bijenvoedselbank

De Boomsspijker is tot juli nog een voedselbank voor bijen. Je kunt gratis zaden ophalen van bloemen waar bijen blij van worden, om in je geveltuin, balkon-potten of andere vruchtbare plekken te zaaien.

Groenmarkt

Op de jaarlijkse Groenmarkt waren weer vele groen-liefhebbers. Het stadsdeel stelde gratis plantjes ter beschikking. Deze werden door de Weergroencoaches vakkundig van informatie en advies voorzien. Met muziek van de Fanfare van de Eerste Liefdesnacht, en van Fernando Oliveira trio via Amsterdam Arts and Culture werd het een gezellig dagje op het J.W. Siebbeleshof.

Nieuwe burenen

Diezelfde dag werd ook een wormenhotel op het Siebbeleshof geplaatst (met dank aan Centrum Begroot) waar 12 huishoudens hun groente en fruit afval kunnen brengen. De wormen zetten het om in compost.

Meedoen in de buurt

→ Bij de Weergroencoaches kun je terecht voor advies en praktische tips om jouw straat, tuin of gevel groener en klimaatbestendiger te maken, bijvoorbeeld door een geveltuin aan te leggen.

<https://weerproof.nl/weergroen-coaches/>

→ Word lid van de Signaalgroep Groen Stadshart waar "actieve vergroeners" van de buurt informatie uitdelen en plannen maken. Stuur een berichtje naar 06 599 246 99

→ Wil je meedoen of meedenken met een van de projecten, neem contact met Gerbina: gvdhurk@dock.nl / 06 599 246 99

Buurt composteren

In de Ruijtergaard werd een workshop over buurt-composteren gegeven en in de binnentuin van de Booms-spijker werd er samen met Kesemy Design keramieken compost containers gemaakt voor in de geveltuin.

Nieuwe groene plannen

Voor het najaar zijn er al nieuwe plannen: zaterdag 29 augustus vertoont de Boomsspijker met Film-lokaal de film Common Ground over regeneratieve landbouw. Er wordt in het najaar een bijeenkomst georganiseerd voor alle zelfbeheerders; tuiniers die een stukje openbare ruimte verzorgen, om kennis en ervaringen uit te wisselen.

Buurtgroen in het zonnetje

Binnenkort verschijnen in de Nieuwmarktbuurt paaltjes met een QR-code in het buurtgroen. Scan de code en ontdek wat er groeit en bloeit in de buurt. Zo hopen we dat iedereen nog meer plezier beleeft aan het groen én er met respect mee omgaat. Via een app kun je je ook aanmelden om mee te doen.

Finders Keepers Loosers Weepers

Tekst: RIËTTE VAN DER PLAS | Foto: IWAN LINDEBOOM

Een rubriek voor mensen die net in de Nieuwmarktbuurt zijn komen wonen, de ouwe getrouwen die alleen tussen zes plan-ken hun huis willen verlaten, degene die vertrokken zijn naar betere verten, maar eeuwig spijt hebben en alle varianten daar tussenin.

Deze keer aandacht voor Anna Klapwijk, die met haar partner en twee kinderen op de Krom Boomssloot woont. Ze is lid van de stadsdeelcommissie Amsterdam Centrum voor Volt. Volt doet voor het eerst mee. Verder zet ze zich in voor We build bridges een non-profit, die zich inzet voor de eerste stappen op de arbeidsmarkt voor studerende uit Amsterdam Noord.

Waar kom je oorspronkelijk vandaan?

Amsterdam, ik ben een rasechte Amsterdammer. Ik ben opgegroeid in Zuid, in de Van Baerlestraat, later heb ik op de Weteringschans gewoond, toen heb ik een aantal jaar in het buitenland gewoond. In Engeland, in Antwerpen, in Berlijn, India en Montreal. We zijn net een jaar met de kindjes in de camper door Zuid-Amerika gereisd. Ik voel me een wereldburger, maar wel met mijn anker stevig in Amsterdam.

Wanneer ben je in de Nieuwmarktbuurt komen wonen?

We hebben het huis in 2018 gekocht en toen verbouwd en bij mijn ouders gewoond tijdens Corona, dat was een hele bijzondere periode. In 2020 zijn we hier komen wonen.

Waar kom je hiervoor vandaan?

Voordat ik hier kwam woonde ik in de Pijp in de Gerard Doustraat, wel een beetje een yuppenbuurt. En nu wonen we in het oudste Pakhuis van Amsterdam!

Wat vind je leuk aan de Nieuwmarktbuurt?

Dat het echt een buurtje is, dat wisten we niet van te voren want we vielen heel erg voor het huis. Er zijn veel sociale huurwoningen, oudere burenen en artiesten. De Open Ateliers-dagen vind ik heel leuk.

Wat mis je van de Pijp?

Je had daar een aantal van dat soort traiteurzaakjes, echt van die lekkere verwenwinkels met hele lekkere brownies en quiches en een Spaans winkeltje, die heb je hier wat minder.

Wat vind je de leukste plek om te zitten?

Lopen in de buurt over de Wallen overdag als het rustig is en Café Fontein, met m'n zontje lekker op het terras.

Wat is je favoriete winkel?

De nieuwe Hoogstraat is een leuk straatje om doorheen te lopen met authentieke winkels of de boekwinkel tegenover het Pintohuis of goeie vis van Tel.

Wat is je minst favoriete plek in de buurt?

Niet specifiek een plek, maar als er ergens dealers rondhangen, vind ik dat vervelend.

Als je burgemeester was van de Nieuwmarktbuurt, wat zou je dan veranderen?

Ik vind het heel schrijnend dat mensen gewoon op straat slapen en leven, ook door de woningnood. Ik zou daar structureel wel iets aan willen doen. Er zijn heel veel verschillende sociale klassen hier in de buurt en volgens mij, als je dat veel meer met elkaar verbindt, ontstaan er hele mooie dingen. En dan het afval in deze buurt! We gaan wel mee met die clean-ups van Elena, maar dat is echt dweilen met de kraan open.

Wat zijn je toekomstplannen?

Ik wil me inzetten voor de sociale cohesie en kansen-gelijkheid in de buurt. Dat doe ik ook als lid van stadsdeel-commissie Amsterdam Centrum voor Volt. Dat is wel echt iets dat mij bezig houdt. Ik wil bewoners van harte uitnodigen om met me in gesprek te gaan over issues waar zij zich mee bezig houden.

Waar is je droomhuis?

Mijn droomhuis zou zijn als op de een of andere manier ons huis groter zou zijn, maar dit huis in deze buurt, dat is het wel helemaal.

Eerlijk gezegd: Ik vind het niet gemakkelijk om hulp te vragen. Toen ik onlangs een bank van de derde verdieping naar de eerste moest verhuizen, wist ik niet hoe ik dat moest aanpakken. De bank was ooit via een lift naar binnen gekomen, door het trapgat lukte niet. Via het balkon dan? Mijn oudste zoon wilde wel helpen, maar hij was er niet. Mijn buurman wilde wel helpen, maar het kwam even niet goed uit. Overigens had ik al vijf keer gearzeld of ik hem zou vragen of niet. Toen ben ik maar de straat opgelopen om te kijken of ik iemand zag die er betrouwbaar en handig genoeg uitzag om me te helpen

Sommige mensen zijn goed in hulp vragen. Maar er zijn ook duizend redenen te bedenken om het niet te doen: Het komt vast niet uit / Wat moet ik dan terug doen / Ken ik hem/haar wel goed genoeg om dit te vragen / Toen ik hem de vorige week tegen kwam, keek hij me zo raar aan. Etc.

Gelukkig heb ik me over mijn schroom heen gezet en wilde een galeriehouder een paar deuren verder wel helpen, het bleek een positieve ervaring voor mij en voor hem. In elk geval staat de bank nu al een tijdje op zijn plek.

Nu wil ik u, wanneer u dit leest, ook uitdagen om vaker hulp te vragen. Want sommige dingen lukken gewoon niet alleen. Mensen vragen het liefste hulp aan familie of hele goede vrienden. Maar niet iedereen heeft een goede relatie met zijn familie, en soms zijn je vrienden zelf ook zorgbehoevend. En hulp vragen aan je directe buurman of buurvrouw gebeurt wel, maar is zeker niet voor iedereen een logische keuze. Als dat voor jou ook geldt, dan heb ik een paar bemoedigende tips.

Veel buurtgenoten hebben vorig jaar in een enquête voor de Stadsharttop (een terugkerend overleg over mooie dingen doen voor de buurt) aangegeven graag iets voor een ander te willen doen. Dat betekent niet dat een hulpvraag altijd beantwoord kan worden, maar vaak wel.

Als de barrière om op iemand af te stappen te groot is, dan kun je je vraag in een buurt-appgroep stellen. Er zijn meer whatsapp/signal-groepen in jouw buurt dan je denkt. Bijvoorbeeld de whatsapp Nieuwmarkt community, met de groep genaamd “buurthulp gezocht/aangeboden”. Daarin gebeurt nog niet zoveel, hoog tijd om dat te veranderen!

Ook is er zelfs een aparte organisatie opgericht om de drempel te verlagen, genaamd Burennetwerk. Bregje Sterk, de contactpersoon van Burennetwerk voor Amsterdam – Centrum, liet weten dat er al veel vragers en aanbieders voor kleine hulpvragen succesvol aan elkaar gekoppeld zijn. Recent hebben ze veel reclame gemaakt om jou aan te moedigen om hulp te vragen, of om je aan te melden als helper. En als je twijfelt of een hulpvraag passend is: bel ze gewoon of stuur ze een berichtje. Soms groeit een klusje doen uit tot iets groters, er blijkt dan langere tijd of intensievere hulp nodig. De ondersteuning van één vrijwilliger is dan niet meer voldoende en moeten meer hulp-troepen ingeschakeld worden. Als je dat merkt kan het Buurt-

team in de Boomsspijker je soms helpen om dat te organiseren. Samen met een paar buurtbewoners denken we op dit moment na over het opzetten van een onlinebuurtplein, een virtuele plek waar alle goede dingen uit de buurt bij elkaar komen. Zo wordt het geven en vragen van steun hopelijk nog gemakkelijker.

Want hebben we uiteindelijk niet allemaal wel eens iemand nodig om een handje te komen helpen?

>> stadsharttop.nl/initiatief/zorgzame-nieuwmarktbuurt

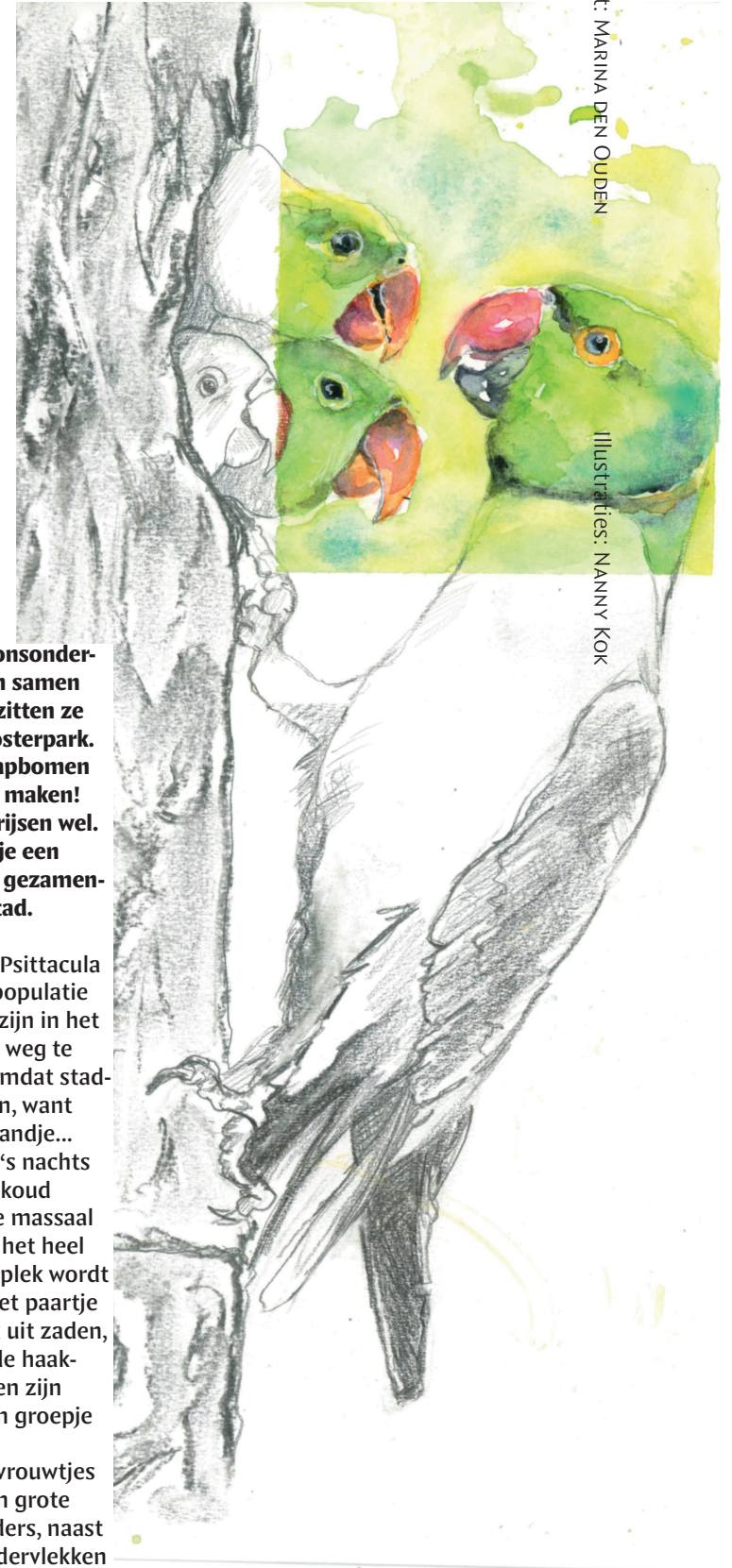
Schorre Lorre

Je hoort ze al van verre aankomen, een uurtje voor zonsondergang. In kleine groepjes vliegen de halsbandparkieten samen naar het Wertheimpark, een voorverzamelplek. Daar zitten ze met zijn allen, om daarna door te vliegen naar het Oosterpark. Tegenover de ingang van het ziekenhuis staan de slaapbomen van deze kleurrijke schreeuwers. En een herrie dat ze maken! Van verre hoorbaar, zingen kan je het niet noemen, krijsen wel. Tot vlak na zonsondergang, dan lijkt het alsof er ééntje een seintje geeft en allen houden hun snavel. Rust! Na de gezamenlijke nacht waaieren ze weer in groepjes uit over de stad.

Al sinds de jaren zeventig wonen halsbandparkieten (*Psittacula krameri*) in Amsterdam. Over het ontstaan van deze populatie gaan verschillende verhalen rond, het zou begonnen zijn in het Vondelpark. Feit is dat ze gekomen zijn om niet meer weg te gaan. Ze weten prima in de stad te overleven, zeker omdat stadse bewoners graag een paar pinda's voor ze ophangen, want o wat zielig, zo'n tropische vogel in ons koude kikkerlandje... Nu zijn de winters lang niet zo koud meer en kan het 's nachts in de hogere delen van Afrika en India ook behoorlijk koud worden, maar dat wil er bij ons niet in. Vandaar dat ze massaal gevoerd worden en zo de winter wel doorkomen. Dat het heel sociale, leergierige vogels zijn is duidelijk, een voederplek wordt dagelijks bezocht. Alleen in het broedseizoen zoekt het paartje een beetje privacy. Hun voedsel bestaat voornamelijk uit zaden, granen, knoppen en vruchten. Hun grote, forse felrode haak-snavel kraakt menig nootje. Nu de iepenzaden gevallen zijn zie je soms hele dotten zaden op de grond liggen, een groepje schorre Lorres heeft lekker zitten schrokken.

Mannetjes hebben de kenmerkende halsband om, vrouwtjes en juvenielen niet. Sinds een tiental jaar komt ook zijn grote neef, de Alexanderparkiet, voor in de stad. De Alexanders, naast dat ze bijna dubbel zo groot zijn, hebben rode schouderplekken op de vleugels die bij de halsbandjes ontbreken.

In den beginne hadden ze hier geen vijanden, ze waanden zich onaantastbaar. De slechtvalk merkte dat ze vrij makkelijk te grijpen waren en dat er nog behoorlijk wat vlees aan zat ook! De havik volgde en zo ook de sperwer. Zou het toeval zijn dat er nu twee paar bosuilen in het Vondelpark broeden?

WOON
informatie en advies

HUUR OMHOOG?

Check het eerst.

www.huurverhoging.nl

Buurtteam Amsterdam

Heb je een probleem of een vraag? Buurtteam Amsterdam helpt!

Loop gerust bij ons binnen:
elke donderdag van 13.00 - 15.00 uur

De Boomsspijker, Recht Boomssloot 52

Of bel ons om een afspraak te maken: **020 5573338**

Onze deskundigen staan klaar om je te helpen.
Onze hulp is gratis!

www.buurtteamamsterdam.nl/centrum

Wij helpen bij vragen over
zorg : geld : wonen : gezondheid : werk : ontmoeten : veiligheid

TUINCONCERTEN OP DE WALLEN

lokale muzikanten uit de buurt

JUNI / JULI 2026
€ 10

Voor burens van de Wallen en de Nieuwmarktbuurt presenteert Red Light Arts & Culture concerten van lokale musici in de rustige binnentuinen van o.a. de Koestraat, Bethanienstraat en de Boomsspijker. De perfecte plek om te ontspannen, te genieten van prachtige klassieke en volksmuziek en het heerlijke zomerweer te omarmen.

Kaartjes kosten €10 en zijn online en aan de deur verkrijgbaar (kinderen onder de 12 gratis, evenals gratis entree voor direct omwonenden van de tuinen). Alle concerten vinden plaats in het weekend om 15:00 uur, onder andere op 21 juni, 4 juli en 12 juli; meer data volgen.

Volg Red Light Arts & Culture online (website, Instagram, Facebook) of gebruik de QR-code voor alle actuele informatie.

Boost je cv

Doe iets leuks

Voel je nuttig

1001 leuke en zinvolle vrijwilligersmogelijkheden

Zoek online of kom naar ons spreekuur
vca.nu | 020 - 530 12 20 | amsterdam@vca.nu

Vrijwilligers Centrale Amsterdam
Jij. Wij. Blij.

Heeft u ook last van de volgende klachten?

- * Slapeloosheid
- * Spanning
- * Migraine
- * Maagklachten
- * Gewrichtsklachten
- * Rugpijn
- * Jicht
- * Schouderpijn
- * Stijve nek
- * Sportblessures
- * Verstuikingen
- * Tennisarm
- * Muisarm
- * Beroerte
- * Reuma
- * Zenuwpijn
- * Neurose
- * **Of iets anders?**

MERCY CHINESE MEDICAL
善心國醫館痛症治療中心

Traditioneel Chinees Geneeswijze: Tuina massage, kruidenbehandelingen, acupunctuur, en nog veel meer!

Vragen en reserveren: 020-7723536 / 06-42850388
Dr. Zhi Xiong Li & Dr. Sau Ying Liu
Adres: Sint Antoniesbreestraat 74
1011 HB, Amsterdam
Website: www.mercytcn.nl

BEHANDELINGEN KOMEN EVENTUEEL IN AANMERKING VOOR TERUGBETALING DOOR DE ZORGVERZEKERING

Na het succes van afgelopen zomer brengt Red Light Arts & Culture (RLAC) de jazzavonden terug naar de Brokers Bar in de Beurs van Berlage. Op de vrijdagen 26 juni en 3, 17 en 24 juli kun je je verheugen op gezellige avonden vol cocktails en jazz, in dit monumentale gebouw met uitzicht op het Centraal Station.

De optredens worden verzorgd door Amsterdamse musici met een band met het oude centrum. Verwacht een mix van jonge en gevestigde artiesten—bekende en minder bekende spelers van hoog niveau—die nieuwe richtingen binnen de jazz verkennen, eigen werk laten horen en nieuw albums presenteren.

Bij succes in deze twee maanden krijgt de serie in het najaar een vervolg. Kom dus lokale musici steunen en help dit uitgroei- en tot een nieuwe toevoeging aan de historische jazzscene van De Wallen. De avonden beginnen om 20:30 met een concert (€15), gevolgd door een open jazz sessie om 22:30.

Brokers Bar: Oudebrugsteeg 9 (in de Beurs, hoekje naast The Grasshopper)

RLAC trapt de reeks af met twee speciale evenementen in de Brokers Bar op 5 en 7 juni, als onderdeel van Red Light Jazz. Het festivalweekend zal de Wallen laten barsten met jazz, waarbinnen RLAC óók concerten programmeert bij het Prostitutie Informatie Centrum en in de tuin van de Boomsspijker.

Red Light Arts & Culture presents

Brokers Bar Jazz Club 15€

Fridays

June 26 | July 3, 17 & 24

new school jazz & classic cocktails

Concert | 20:30 - 22:30

Player's Session 22:30 - late

Wie over de Kloveniersburgwal loopt, heeft zich vast ooit afgevraagd wat er nu eigenlijk gebeurt achter die opvallende gevel van nummer 29. Dit pand, het Trippenhuis, is hét huis van de Nederlandse wetenschap.

Oorspronkelijk gebouwd als woonhuis voor de gebroeders Trip, sinds 1808 thuisbasis van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW).

Van de KNAW zijn de beste wetenschappers van het land lid. Zij bezoeken het Trippenhuis voor symposia en workshops; voor evenementen – zoals de uitreiking van de KNAW Onderwijsprijs – en voor vergaderingen. De KNAW adviseert de regering en is verantwoordelijk voor vijftien onderzoeksinstituten, verspreid over het hele land.

Veel activiteiten in het Trippenhuis zijn openbaar – wie wil weten welke, kan kijken op knaw.nl of zich aanmelden voor de e-nieuwsbrief: knaw.nl/activiteiten. Volg de KNAW ook op Twitter (@_knaw) en Facebook (facebook.com/deKNAW).

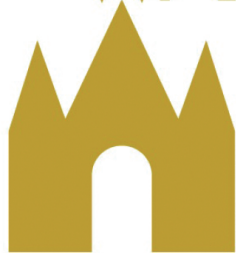
Tot slot een aardig weetje: van 1817 tot 1885 hing *De Nachtwacht* in het Trippenhuis.

Het Trippenhuis

www.knaw.nl

IN restaurant
DE café WAAG

www.indewaag.nl
tel. 020 - 4227772

Wereldgerechten van lokale producten.
Open van 09.00 tot 23.00 voor ontbijt,
lunch, borrel en diner!

Amsterdamsche Vischhandel Vis & Visspecialiteiten sinds 1938

Zeedijk 129

Telefoon 020 – 624 20 70 www.zeedijk129.nl

elke 1ste zaterdag
van de maand
OPEN KELDER

wijn- avonden
& cursussen

bestellingen gratis milieuvriendelijk thuisbezorgd

KAAP/tein combineert de typisch Nederlandse gezelligheid met culinaire diners en een ontspannen, huiselijke sfeer. Lunch, dineer of borrel in een oase van rust midden in een bruisende stad. Een plek die wij graag de huiskamer van de Zeedijk noemen.

HANS PUTS

... voervervoer

34 % van het voedsel in Amsterdam wordt weggegooid terwijl meer dan 10 % van de Amsterdammers zijn dagelijkse kost niet kan betalen.

Dat is een doorn in het oog van de Voedselbank medewerkers in de Moddermolenstraat aan de Zuiderkerk: Charley, Jane, Anna, Leonoor, Wolf en nog 20 vrijwilligers.

De Voedselbank is open op maandag van 18.00 tot 20.00 uur. Iedereen kan er gratis groente en fruit afhalen, afkomstig van wat overblijft in het Food Centrum Amsterdam.

Weggoeien is de goedkoopste optie (een paar cent per kilo) maar nog goedkoper (en beter) is het als de Voedselbank het komt ophalen. Die moet dan wel zelf zorgen voor vervoer, de grootste kostenpost. Vandaar hun naam 'Stichting VoerVervoer'.

Behalve voedsel afhalen kun je hier ook smakelijk vegetarisch eten (gratis of donatie).

Het is de droom van voorman Charley om in de toekomst een keer de Zuiderkerk te vullen met 200 eters. Laten we hem verrassen. Kom eens kijken, er is genoeg voor iedereen, rijk en arm.

>> www.voervervoer.nl

>> voervervoer@protonmail.com

>> NL34RABO 0161296572 t.n.v Stichting VoerVervoer

>> Charley: 06 2829 5647

van links naar rechts.: Wolf, Leonoor, Charley, Jane.

U bent bij mij in goede handen

Paul Parinussa
 Emmett therapist
 06-25087778

<https://emmett-techniek.nl/>

Stuur weer vaker wenskaarten

Kaarten die raken van lokale makers.
stuureenkaartje.eu

verwen jezelf met een heerlijke
JAPANESE GEZICHTSMASSAGE
 (Ook een zeer gewaardeerd cadeau)

De massage bestaat uit een serie technieken die de huid stimuleren om collageen en elastine aan te maken. De huid neemt meer zuurstof op met als resultaat een frisse, jonge uitstraling. En de massage helpt de kaak te ontspannen, erg fijn als je 's nachts tandenknarst of maalt.
 Kortom, een weldadige ervaring voor iedereen!

Meer informatie
 Yvette +31 6 30846508
www.ypsalon.org

Azor * Batavus
 verkoop, reparaties

TWEEWIELERS BANKRAS
 NIEUWE HOOGSTRAAT 21-23
 TEL. 6246137

sloten, helmen, fietstassen
 kinderstoeltjes, fietskleding
 bagagedragers, verlichting etc

www.bankrasbikes.nl

Amsterdam House of Arts & Crafts

De plek in de buurt voor inspiratie, ambacht en creativiteit
 Jouw plek voor:

- naailessen
- boetseren
- schoenmaken
- schilderen
- mozaïek

en nog veel meer...

www.amsterdamhouseofartsandcrafts.com
 Oudeschans 21

Ieder mens is uniek
 en ieder mens verdient een uniek vaarwel

Babette Hofstede
 Uitvaartbegeleiding
 +31 (0)6 24 35 57 10
www.hofstedeuitvaartbegeleiding.nl
 Brouwersgracht 89, 1015GC Amsterdam

Bij overlijden kun je mij 7 x 24 bellen, met én zonder verzekering.
 Uitvaartwensen bij leven bespreken? Ik inspireer je graag.

Gertrud Pijnenburg Fysiotherapie

Korte Keizersdwarstraat 8
 1011 GJ Amsterdam
 T: 020 62 25 477
 W: gertrudpiijnenburg.nl
 E: fysiotherapeuten@gmail.com

MSc Geriatriefysiotherapie
 • Consultatie voor analyse en oefenadvies bij Geriatrische-, Parkinson- en osteoporoseproblematiek
 • Looptraining bij Claudicatio Intermittens (etalagebenen) volgens protocol Chronisch ZorgNet

doenja ZELF verdediging (optie)

Navotop biedt Amsterdam aan
 als zoenoffer voor Groenland

Sweetie...?
 Trumpje?...
kiss...kiss...

Amsterdam for you

you are the King...

Get the hell out of here!

Amsterdam?
 Fucking Amsterdam?

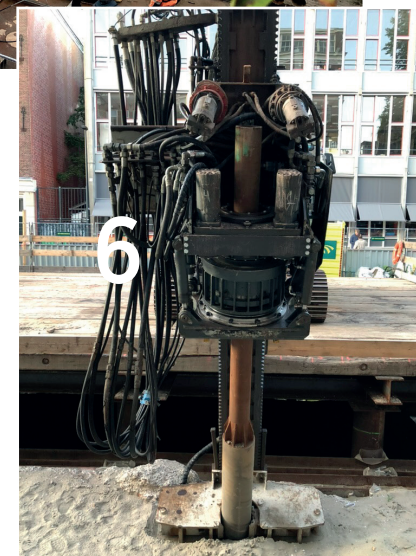
met die cocaïneklompen
 en overal crackwinkels
 en die Chinese eettentjes?
 met koffie?

...Daddy??

jullie hebben
Rembrandt
 van ons gestolen!

WAIT a minute!

daddy?

Kant en wal

EVERT VAN VOSKUILEN

< Recht Boomssloot >

Anders dan bij de vernieuwing van de walmuren tegenover Boomsspijker verliep die van het gedeelte tussen de Gelderse-kade en de Auke Bijlsmabrug voorspoedig. Zo leek het tenminste. Zonder dat de bouwvakkers een gehaaste indruk maakten werd er gestaag doorgewerkt. Alleen de haperende boommachine zorgde voor oponthoud. De machinist kwam er zelfs in het weekend voor terug om eraan te sleutelen. Zonder resultaat. De machine werd vervangen. De kletsende metselaars die op het eind de walmuren moesten opmetselen hadden het te gezellig en werden vervangen, door een robot. Al ging het werk daarmee niet sneller. Nochtans – met de neus er boven op – was iedere stap in het proces een raadsel. Vanaf de eerste duikers in 2020, die met onderwaterapparatuur de fundering scanden tot de ogenschijnlijk schots en scheef ingedraaide buizen, leek iedere handeling op zichzelf te staan. Pas bij het chronologisch bekijken van de foto's toonde zich de logische voortgang van het proces en de planning die erachter zat.

Het begon in de middeleeuwen

Gegraven tijdens de ontginning van het Eidelingenland/ Lastage in de middeleeuwen, werd de kavelssloot rond 1530 op last van scheepsbouwer Cornelis P. Boom verbreed en rechtgetrokken. Omdat de Lastage buitendijks (aan de zeezijde van de Zeedijk) lag – en ligt – moest het gebied worden opgehoogd. Immers, het was drassig en er was sprake van eb en vloed. Op de kaart van Cornelis Anthonis uit 1544 – welbekend – is al een beschoeiing te zien. Vermoedelijk in de 17e eeuw werd de houten beschoeiing vervangen voor gemetselde walmuren. De nu vervangen walmuren dateerden van 1903 en waren versterkt met beton.

Ogenschijnlijk waren de walmuren solide, de door duikers onder water gescande funderingen en regelmatig terugkerende landmeters ten spijt. Nee, dan die van de Binnenkant en de Oude Schans. Die vormden een gevaar voor de woonboten. En die van de Kloveniersburgwal vroegen, vanwege het drukke en zware verkeer, om spoedeisende hulp in de vorm van tijdelijke steunconstructies.

Pijnlijke kap

Er leek dus weinig aan de hand. Totdat in april 2024 de bomen werden gekapt. Dat deed zeer. Het leek of met de takken ook de harten van de omwonenden in de shredder verdween. Behalve het groen was ook de glinsterende weerspiegeling van het water op de bladeren weg. Alleen de kamerplanten vonden het geweldig. Sommigen kregen opeens zoveel zon dat ze last kregen van wildgroei. En de thermostaat kon lager gezet. Toch een pré met die hoge gasprijzen van tegenwoordig. **(Foto 1)**

Gatenkaas

Lang gebeurde er niets. De bomen hadden nog best een zomer meegekund. Pas in oktober 2024 werd een nieuwe zichtbare stap gezet. In het kader van een bredere monitoring, ten bate van vervolgprojecten, werden proefbelastingen uitgevoerd. Eerst met een beladen vrachtwagen van 25 ton. Daarna met drie grote zeecontainers – uitgebalanceerd op een bed van zand - vol water op de rijbaan. Dat zijn behoorlijk wat kilo's, maar er

gebeurde nauwelijks iets. De walmuren bleken best veel druk te kunnen verdragen en schoven ook de gracht niet in. **(Foto 2)**

Twee dagen later waren de containers weg en werden door mannen in waterdichte pakken vanaf de gracht steenmonsters uit de walmuur geboord. Die kreeg met al die grote en kleine gaten het uiterlijk van Emmentaler kaas. Een actie om de drukvastheid van de steen te meten. De stenen bleken de belasting goed te kunnen verdragen. Dat hadden de ingenieurs kunnen weten. Immers, de onderste stenen van de grote bakstenen gevel van de Heineken brouwerij op de Stadhouderskade staan er al jaren zonder probleem. Het echte gevaar komt van zwaar vrachtverkeer. Bijvoorbeeld over een drempel scheurende volgeladen vuilnisauto's. **(Foto 3 en 4)**

Platform

Op 21 oktober 2024 – het was een maandag – werd gestart met de bouw van een platform in de gracht. Stalen buispalen werden in de bodem geboord en daaroverheen een constructie van stalen balken vast gelast. Alles afgedekt met grote dikke lange wegneembare houten platen. Aanvoer van materialen en afvoer van puin en bagger kon daardoor vanaf onder het platform gevaren schuiten plaats vinden. **(Foto 5)**

Boren van de palen

Ongeveer een maand later werd voor dag en dauw – exceptieoneel vervoer mag overdag de stad niet in – zwaar materieel

aangevoerd. Eerst een zware graafmachine. Op wielen, met een grijparm en met verwisselbare hulpstukken, bestemd voor graven, grijpen, drillen, hijsen of schudden. Het tweede gevaarte – op rupsbanden met een schuifarm waarop een kolossale machine met meerdere elektromotoren en veel slangen – was bedoeld voor het indraaien en of boren van buizen. **(Foto 6)** Later in het proces werd ook nog een machine met trilblok ingezet voor het in- en uit trillen van damwanden. Tot slot werd een generator op het platform geplaatst, omdat een aansluiting op het elektriciteitsnet nog niet geregeld was. Uiteraard werd een mobiel toilet en de schafteket niet vergeten.

De machines werden direct ingezet. Fluks werden de parkeerplaatsen ontdaan van de klinkers, waarna de straat achter de walmuur werd ontgraven. De vrijgekomen ruimte in de sleuf was nodig om een reeks mantelbuizen schuin door de walmuur te boren. **(Foto 7)**

Toen die stap was gezet volgde een tweede reeks, verticaal achter de walmuren. Vervolgens werden de feitelijke funderingspalen door de mantelbuizen naar de tweede – dragende – zandlaag geboord. Omdat die op meer dan 20 meter onder NAP ligt waren opzetstukken nodig. De schuine om de zijwaartse richting gracht op te vangen, de verticale om de nieuwe prefab elementen op te monteren. Gemonteerd en vast gelast voor ze de grond in gingen, vormde dat een welhaast monumentaal kunstwerk. Met chirurgische precisie werden de palen met een snijbrander precies op hoogte afgesneden, waarna er een lange stalen plaat op werd gelast. Al met al een proces van ongeveer negen maanden voor beide zijden van de gracht. **(Foto 8)**

Ordelijk proces

Het viel op dat ondanks de afwisseling van werkzaamheden, aanvoer en opslag materieel, boren en baggeren altijd sprake was van ordelijk werk. Een goed teken. Wanneer nodig werden beveiligingshekken geplaatst. Behalve die ene keer dat een van de mensen die daar werkten, door eigen onoplettendheid, de haak van de hijskraan tegen zijn hoofd kreeg, heb ik geen ongelukken gezien.

Archeologische vondst

Bij het ontgraven van de parkeerplaatsen op de even zijde stuitte de graafmachine op ongebruikelijk metselwerk. Iets boven de waterlijn kwamen funderingen en een vloer van platgelegde baksten tevoorschijn. **(Foto 9)**

Een archeologische vondst diende zich aan. Waar eerst grof werd geschaapt met de graafbak legden de erbij geroepen archeologen, met stoffer en blik, de rest schoon en brachten die in kaart. **(Foto 10)**

Vermoedelijke betrof het resten van een bijgebouwtje en een waterstoep behorend bij Brouwerij De Witte Haan (1611 - 1888), te zien op een tekening van JMA Rieke uit 1888, vlak voor de sloop. **(Foto 11 - Collectie Stadsarchief)**

Verzakte panden

Vooraf aan de werkzaamheden hebben meerdere huiseigenaren

een zogenaamd exploit naar de gemeente gestuurd. Daarin wordt de gemeente en/of de aannemers aansprakelijk gesteld voor eventuele schade aan hun panden. Waarop de gemeente de panden intern en extern fotografisch liet vastleggen en landmeters van tijd tot tijd de situatie gingen inmeten. Tot het moment van dit schrijven lijkt de schade verwaarloosbaar. Of dat ook geldt voor het hoekpand Geldersekaade / Recht Boomsloot is onduidelijk. Maar met de wetenschap van de werkzaamheden en bijbehorende trillingen kijk je toch anders naar zo'n scheefgezakt pand. Op de bovengenoemde tekening van Rieke staat het nog recht. Maar al jaren worden weddenschappen afgesloten op het aantal centimeters scheefstand. Op **Foto 12** de vernieuwde walmuur van de Geldersekaade en nieuwe bomen (met doek omwikkeld tegen zonnebrand.)

Beton en Metselstenen

Als begin van de finale van de werkzaamheden werden Z-vormige betonnen prefab elementen aan de stalen plaat gehangen. Op het onderste uitstekende deel waren al enkele lagen baksteen voorgemetseld, tot net boven de waterlijn. Volledig prefabriceren bleek te hachelijk vanwege het gewicht. **(Foto 13)** Verder opmetselen gebeurde vanaf het water. Eerst door metselaars en toen die waren afgeserveerd, door robots. Eén voor het leggen van de specie en één voor het leggen van de stenen. Via op het beton geplakte QR-codes konden, met behulp van een laptop, specie en bakstenen precies op hun plaats worden gelegd. **(Foto 14 en 15)** Eigenlijk nep-architectuur. Maar als je weet dat achter de bakstenen van het Amrath hotel ook

beton zit, verteerbaar voor puristen. De granieten dekstenen zijn opgeruwd om slippen te voorkomen. Mocht er toch iemand in de gracht vallen, dan kan hij/zij/het zich redden via de net boven de waterlijn gespannen draad en een trappetje.

Vervanging Riolering

In april 26 werd begonnen met het vervangen van de riolering. Opnieuw moest de straat opgebroken. Zorgpuntje voor de huiseigenaren is de bronbemaling. Immers het grondwater moet boven het peil van de houten delen van de fundering blijven staan. Als eerste werden voorgemetselde nieuwe putten geplaatst. Omdat de huisaansluitingen in bedrijf moesten blijven werden de nieuwe pvc-leidingen los op de put gelegd. Als je boven de WC doortrok en snel naar beneden liep kon je de 'finale van je spijsvertering' in de put zien vallen. **(Foto 16)** Tijdens het moment van dit verslag is het werk nog in volle gang.

Openbare ruimte

De inrichting van de openbare ruimte wordt vergelijkbaar met die voor De Boomspijker. Bij de materiaalkeuze wordt de zogenaamde Puccinimethode gevolgd: rode bestrating en natuurstenen stoepranden met hoogteverschil tussen voetgangersdeel en rijbaan. De parkeerplaatsen voor auto's keren niet terug. Een laad- en loshaven ontbreekt. Er komen nieuwe bomen, maar geen plantvakken zoals aan het eind van de gracht. Hopelijk worden de nieuwe bomen geen luciferhoutjes maar

hebben ze bij plaatsing al het formaat zoals de enkele jaren geleden op Geldersekaade geplaatste bomen. Ook staat er een verkeersdrempel gepland.

Een punt van zorg met betrekking tot de funderingen van de panden blijft, maar juist daarvoor is een exploit verstuurd aan de gemeente.

Enfin, reikhalzend wordt uitgekeken naar een gracht zonder werkzaamheden

100

JOANNEKE MEESTER

Nack

2026

Marineterrein

Uit de groeiende collectie kunstwerken van Joanneke Meester, ook bekend als TrashHealer, die ze in Amsterdam op straat creëert met afgedankte spullen die ze vindt bij afvalplaatsen. Volg haar collectie op Instagram en ontdek haar volledige oeuvre op

www.joannekemeester.com.